

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Malhostovice, příspěvková organizace

Malhostovice 75, 666 03 Tišnov 3

Identifikátor školy: 600 109 933

Termín konání inspekce: 2. a 5. duben 2004

Čj.:	12-1201/04-11075
Signatura:	ol2ax137

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Malhostovice, příspěvková organizace (dále jen MŠ), jejímž zřizovatelem je obec Malhostovice, Malhostovice 75, 666 03 Tišnov 3, má jednu věkově smíšenou třídu s celodenním provozem. Od 1. ledna 2003 se MŠ stala příspěvkovou organizací obce. Celková kapacita školy je 30 dětí. Ve školním roce 2003/2004 škola vykazuje 27 dětí od 3 do 7 let věku. Provozní doba MŠ je od 7:00 do 16:00 hodin. MŠ pracuje podle vlastního vzdělávacího programu.

Stravu v MŠ zajišťuje školní jídelna, kterou škola sdružuje.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole zajišťuje stabilizovaný pedagogický sbor - ředitelka, která je ve funkci od roku 2000, a učitelka. Obě pracovnice mají odbornou a pedagogickou způsobilost, střednědobou pedagogickou praxi a plné pracovní úvazky. Skladba jejich pracovních úvazků je dobře stanovena k provozní době školy. Jejich souběžné působení ve třídě však není vždy účelně využíváno k individuální práci s dětmi.

Organizace chodu školy je promyšlená k podmínkám MŠ i potřebám dětí. Chod školy funguje plynule. Celková organizace MŠ je přehledně vymezena v *Organizačním řádu MŠ* a *Vnitřním řádu MŠ*, které jsou vypracovány velmi výstižně a dobře postihují povinnosti, ale i práva zaměstnanců a rodičů. Obsahují však drobné formální nedostatky a určité nadbytečné informace, které s chodem školy přímo nesouvisí. Organizační struktura školy, pracovní náplně zaměstnanců a jejich kompetence jsou účelně stanoveny. K zajištění bezproblémového provozu MŠ velmi přispívá i účinný vnitřní informační systém.

Při vedení školy ředitelka uplatňuje demokratické principy. Využívá převážně své dlouholeté praktické zkušenosti. I když řízení školy postupně inovuje, je v něm patrná určitá nejasnost, která vyplývá z nedostatečného další vzdělávání v oblasti nových trendů v předškolní výchově. Vedení zaměstnanců ředitelka provádí systematicky. K pracovním přístupům taktně, s porozuměním a dává jim prostor k diskusi. Svým pozitivním a otevřeným jednáním upevňuje pěkné vztahy na pracovišti a vede zaměstnance k participaci na vedení školy. V posledním období však ředitelka více pozornosti věnovala administrativě školy a méně výchovně-vzdělávací oblasti. To se projevilo v menší cílevědomosti při odborném a metodickém vedení učitelky. Vzdělávací akce byly zařazovány pouze nahodile, dle aktuální nabídky Pedagogického centra Brno a zúčastňovala se jich většinou jen ředitelka. Odborný růst učitelky nebyl cílevědomě plánovaný. Aktuální informace ze vzdělávacích akcí byly ve škole předávány jen zprostředkovaně při jednání pedagogické rady. Z předložených zápisů je však patrné, že byla řešena většinou jen organizace školy, pedagogická problematika jen velmi okrajově a bez jasných závěrů pro výchovně-vzdělávací práci. Méně efektivní je i hospitační činnost. Přestože má ředitelka stanovené poměrně velké množství hospitačních

cílů, jejich obecnost a stále pozitivní závěry z kontrol nemají patřičný dopad na profesní růst učitelky a kvalitativní posun výchovně-vzdělávací práce.

Zaměstnanec ředitelka hodnotí diferencovaně dle stanovených kritérií. K sebehodnocení je však cílevědomě nevede.

Personální podmínky školy mají dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola sídlí ve společné budově s Obecním úřadem Malhostovice, v centru vesnice. Budova mateřské školy je po celkové stavební rekonstrukci. Její prostorové podmínky zajišťují dobré předpoklady k naplňování výchovně-vzdělávacího programu. Interiér školy je čistý a vkusně upravený. Jeho výzdoba je podnětná a odráží tvořivost dětí i učitelek. Prostory školy jsou dostatečně velké, ale z hlediska jejich využívání nejsou příliš vhodně členěné k potřebám dětí. Část třídy, která sousedí s přípravnou kuchyňkou, slouží jako stabilní lehárna a pro hrové aktivity dětí tak nemůže být využívána. Její prostorové umístění není příliš vhodné i z hlediska psychohygieny (převážení jídla i nádobí mezi lehátky). Nevhodně jsou využívány i prostory přilehlého kabinetu.

Pro spontánní a řízené činnosti mají děti k dispozici poměrně velkou třídu s několika účelně zařízenými hracími kouty. Jejich využívání však velmi omezuje špatná přístupnost. Třída je vybavená velkým množstvím staršího, většinou přiměřeně vysokého nábytku uzavřeného typu. Množství dětských stolků i židliček je vyhovující k počtu zapsaných dětí. Jejich velikost však není dostatečně diferencovaná k jejich tělesné výšce. Dětská knihovna je přiměřeně vybavená literaturou a je volně přístupná.

Pro pobyt venku škola využívá velkou zahradu, které je umístěná nedaleko budovy MŠ. Zahrada je zařízená velmi skromně. Má pískoviště, altánek a několik kovových průlezek. Její velké travnaté plochy ale skýtají značné možnosti k jejímu využívání.

Pro výchovně-vzdělávací činnost je ve škole dostatečné množství hraček, didaktických pomůcek, tělovýchovného nářadí, výtvarných i hudebních pomůcek, které jsou postupně inovovány a modernizovány dle potřeb dětí. Umístění hraček v uzavřených skříňkách a kabinetu mimo dosah dětí však velmi omezuje jejich využívání. Při výchovně-vzdělávací činnosti byly účelně uplatňovány převážně jen výtvarné pomůcky, literatura, drobné konstruktivní stavebnice a audiovizuální technika.

O technickém stavu materiálního vybavení má ředitelka přehled. Pomůcky částečně obnovuje a modernizuje na základě finančních možností školy. Jejich využívání při výchovně-vzdělávacím procesu však příliš důsledně nekontroluje.

Materiálně-technické vybavení školy je ve vztahu k naplňování výchovně-vzdělávacího programu dobré.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Ředitelka společně s učitelkou zpracovaly *Dlouhodobý plán na léta 2001-2005*. V současné době škola pracuje podle *Školního vzdělávacího programu pro školní rok 2003/2004* (dále jen ŠVP), který je v platnosti od 1. září 2003. Při jeho zpracování ředitelka vycházela z *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání* (Věstník MŠMT, ročník LVII, sešit 5, 2001, č.j. 14 132/01-22), publikace Moniky Bourové *Rámcový program v praxi mateřských škol* (ATRE 2001) a publikace *Barevné kamínky*. ŠVP vymezuje tři základní cíle. Prostředky jejich naplňování však nejsou příliš jasné. Na ŠVP navazuje *třídní vzdělávací program*, který

učitelky rozpracovávají prostřednictvím témat a podtémat. Jedná se o pracovní materiál, který průběžně upravují a doplňují v souladu s *Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání*. Z celkového pojetí plánů je patrná jejich určitá nejasnost.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedená průkazným způsobem. Ostatní dokumentace školy je vedená přehledně a průkazně.

Naplnování výchovně-vzdělávacího programu školy ředitelka kontroluje průběžně, ne však příliš cílevědomě a s účinnou zpětnou vazbou k výchovně-vzdělávací práci. Evaluační nástroje nejsou stanovené. K zavádění nových způsobů plánování ředitelka využívá vzájemných diskuzí a operativního předávání zkušeností. Jsou zpracovávána pololetní hodnocení výchovně-vzdělávací práce. Mají však spíše popisný charakter, nikoli analyzující. Závěry a opatření pro další práci nejsou jasně vymezené.

Systém kontroly naplnování výchovně-vzdělávacího programu je účinný jen částečně.

Výchovně-vzdělávací práce v MŠ probíhá na základě stanovené *Organizace dne*, která je v souladu s psychohygienickými zásadami. Časový interval mezi jídly respektuje správný biorytmus. Škola zavádí postupnou svačinku. Její organizaci však nemají všechny děti dostatečně upevněnou a zažitou. Pitný režim je dětmi přirozeně využíván. Kultura při stolování je většinou dobrá. Z hlediska psychohygieny je dobře zařazena i délka pobytu dětí venku. Délka odpočinku je zkracována dle potřeb dětí. Organizace spontánních a řízených činností je postupně rozvolňována, ale ne vždy důsledně dle potřeb dětí. V rámci dne někdy převažují řízené činnosti nad spontánními. Ukončení her a přechody do umývárny jsou většinou organizovány frontálně. Při těchto režimových momentech dochází poměrně často k zbytečným prostojkům a omezování potřeb dětí.

Informační systém směrem k rodičům je funkční. Rodiče mají potřebné informace v šatnách a operativně jsou informováni při každodenním předávání dětí.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti školy pozitivně ovlivňuje odborná a pedagogická způsobilost učitelek a jejich tvořivost. Negativně se do výchovně-vzdělávací činnosti promítá nedostatečné vzdělávání učitelek v oblasti nových trendů v předškolní výchově.

Spontánní činnosti

Ke spontánním činnostem motivovalo prostředí třídy, které však neposkytovalo vždy příliš podnětů k samostatným aktivitám dětí (umístění hraček v uzavřených skříňkách mimo dosah dětí). Spontánní činnosti učitelky neplánovaly a do her dětí se zapojovaly jen velmi ojediněle. V rámci spontánních činností využívaly spíše verbální, ne vždy příliš účinné metody. Při organizování činností a jejich rozvíjení nechávaly dětem velkou volnost. Spontánní činnosti probíhaly přirozeně, převážně jen na základě zájmu dětí. Děti si hrály v menších skupinkách, pracovaly podle individuálního tempa, mohly se seberealizovat, uplatňovat své zkušenosti a prožitky i fantazii. Vzhledem k nedostatku podnětů však některé jejich činnosti nebyly dostatečně pestré a obsahově bohaté, často docházelo i k jejich střídání. I když některé aktivity dětí učitelky hodnotily pozitivně, chyběla zpětná vazba pro jejich další rozvíjení.

K dětem učitelky přistupovaly většinou taktně a citlivě. Vztahy mezi dětmi byly přátelské a v průběhu her panovala ve třídě pěkná atmosféra. Děti mezi sebou přirozeně navazovaly kontakt a komunikovaly. Komunikace mezi dětmi a učitelkou však probíhala velmi málo.

Spontánní činnosti měly dobrou úroveň.

Řízené činnosti

Řízeným činnostem v průběhu dne učitelky věnovaly veškerou svoji pozornost. Zařazovaly je v návaznosti ke stanovenému podtématu, které bylo aktuální a propojené s prostředím. Stanovený cíl však nebyl diferencován z hlediska věkových možností dětí. Práce byla organizována skupinově a více zaměřená na výkon a racionální poznání. Uplatňovány byly spíše tradiční metody, založené na verbálním vysvětlování a poučování. Prožitkové učení bylo využito jen velmi málo.

Motivace k činnostem probíhala verbálně a byla převážně účinná. I když při řízených činnostech učitelky poskytovaly poměrně pestrou nabídku aktivit, práci směřovaly pouze ke stolečkům. Činnosti zařazovaly na základě dobrovolnosti. Děti oceňovaly většinou pozitivně a adresně ve vztahu k jejich individuálním předpokladům. Hodnocení však nebylo vždy účinně využito pro další obohacení činnosti.

Komunikace mezi dětmi a učitelkami probíhala na přátelské úrovni, kladené otázky však byly spíše zjišťovací a nevedly příliš k rozvoji souvislého vyjadřování. Slovní projev učitelek někdy převyšoval projev dětí. V průběhu řízených činností ve třídě panovala pozitivní pracovní atmosféra. Učitelky se k dětem chovaly velmi ohleduplně a vstřícně. Reagovaly na jejich podněty a při plnění úkolů jim často poskytovaly pomoc. Při práci byly děti většinou aktivní a využívaly při ní své zkušenosti a dovednosti. Dokázaly se na ní soustředit a přesně plnit zadané úkoly. Chovaly se k sobě ohleduplně a přirozeně navazovaly verbální kontakt. Při řešení problému a při rozhodování však byla patrná jejich závislost na učitelkách.

Řízené činnosti měly dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybové dovednosti sice odpovídaly věku dětí, ale jejich další rozvíjení negativně ovlivňovala malá dostupnost tělovýchovných pomůcek. Jemná motorika nebyla dostatečně a důsledně rozvíjena k individuálním potřebám dětí. Její úroveň byla ovlivněna malou důsledností učitelek, zvláště při vedení dětí ke správnému držení tužky a využívání příborů.

Sebeobslužné návyky měly děti převážně upevněné. Při stolování i oblékání byly samostatné. Zdvořilostní návyky děti uplatňovaly přirozeně. Chovaly se k sobě přátelsky a vzájemně si pomáhaly. Hygienické návyky však neměla většina dětí na odpovídající úrovni k jejich věku. Slovní zásoba a úroveň jazykových dovedností byly dobré. Děti byly komunikativní a přirozeně navazovaly kontakt. Vzájemně se respektovaly, bez projevů agrese. Autonomní chování, větší představivost a fantazii uplatňovaly spíše při spontánních hrách. Při řízených činnostech byly více nerozhodné a závislé na učitelkách.

Dobrou úroveň poznatků o životním prostředí pozitivně ovlivnilo časté využívání přírodního materiálu při výtvarných a pracovních činnostech.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti byly celkově na dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Název školy ve „Zřizovací listině příspěvkové organizace obce“ č.j. 1313/2002 ze dne 24. září 2002, „Mateřská škola Malhostovice, příspěvková organizace“ není v souladu s názvem školy v „Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení“ s účinností od 1. 1. 2003 č.j. JMK 2980/2003 OŠ ze dne 2. května 2003, kde je škola uvedena pod názvem „Mateřská škola Malhostovice“.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce č.j. 1313/2002 ze dne 24. září 2002
2. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003 č.j. JMK 2980/2002 OŠ ze dne 2. května 2003
3. Školní vzdělávací program Mateřské školy Malhostovice pro školní rok 2003/2004
4. Dlouhodobý plán vypracovaný na léta 2001-2005 ze dne 17. září 2001
5. Třídní vzdělávací program pro školní rok 2003/2004
6. Hodnocení pololetní výchovné práce – 1. pololetí školního roku 2003/2004
7. Přehled výchovné práce pro školní rok 2003/2004
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 ze dne 8. července 2003
9. Přehled docházky dětí pro školní rok 2003/2004
10. Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 o MŠ podle stavu k 30. září 2003 ze dne 26. září 2003
11. Povolení výjimky z počtu dětí ve třídě mateřské školy pro školní rok 2003/2004 ze dne 26. května 2003
12. Evidenční listy pro školní rok 2003/2004
13. Seznamy dětí pro školní rok 2003/2004
14. Rozhodnutí o zařazení dětí do MŠ pro školní rok 2003/2004
15. Záznamy o dětech zařazených do MŠ ve školním roce 2003/2004
16. Zmocnění k odvádění dětí z MŠ pro školní rok 2003/2004
17. Provozní řád MŠ ze dne 31. ledna 2002
18. Pracovní úvazky zaměstnanců a rozvrh pracovní doby pro školní rok 2003/2004
19. Organizační řád MŠ Malhostovice ze dne 2. ledna 2003
20. Vnitřní řád školy s platností od 1. ledna 2003
21. Organizace dne v MŠ Malhostovice pro školní rok 2003/2004
22. Plán pedagogických porad a zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004
23. Plán materiálního vybavení a oprav pro školní rok 2003/2004
24. Zápisy z provozních porad ve školním roce 2003/2004
25. Pracovní náplně zaměstnanců pro školní rok 2003/2004
26. Plán a zápisy z kontrolní činnosti ředitelky pro školní rok 2003/2004
27. Plán hospitační činnosti a zápisy z hospitací ve školním roce 2003/2004
28. Personální dokumentace a doklad o nejvyšším ukončeném vzdělání zaměstnanců školy ve školním roce 2003/2004
29. Sešit stížností

30. Informační leták pro veřejnost ze dne 1. září 2003
31. Sešit kontrol
32. Podací deník
33. Kniha úrazů
34. Kniha příchodů a odchodů pro školní rok 2003/2004
35. Podkladová inspekční dokumentace
36. Hospitační záznamy ČŠI
37. Inspekční zpráva v13as107, č.j. 122 10/99-11086 ze dne 5. ledna 1999

ZÁVĚR

Personální podmínky školy vytváří dobré předpoklady k naplňování výchovně-vzdělávacího programu MŠ. Jsou pozitivně ovlivněny stabilitou pedagogického sboru a pěknými vztahy na pracovišti. Plynulý chod MŠ kladně ovlivňuje poměrně dobře stanovená organizační struktura. Rezervy jsou však patrné při zařazování a využívání dalšího vzdělávání učitelek, což má dopad na kvalitu plánování i celkový průběh vzdělávací práce. Při hospitační činnosti není důsledně využívána zpětná vazba pro výchovně-vzdělávací proces.

Materiálně-technické podmínky jsou pozitivně ovlivněny vkusnou výzdobou školy, velkým množstvím pomůcek a jejich pestrostí. Negativem je malá dostupnost pomůcek, což omezuje jejich využívání.

Řízené a spontánní činnosti jsou organizovány rozvolněně. Na jejich kvalitu mají pozitivní vliv pěkné vztahy mezi dětmi, důvěra k učitelkám, přátelská atmosféra ve třídě i otevřená komunikace. Průběh a výsledky činností však negativně ovlivňuje neujasněné plánování, které je zaměřeno pouze na činnosti řízené. Z těchto důvodů i přes inovaci celkové organizace většina činností probíhá více analyticky, bez motivační propojenosti. Práce je více zaměřená na výkon dětí, převažují tradiční metody a formy práce a aktivní učení se projevuje pouze v rámci spontánních činností.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu **Titul, jméno a příjmení**

Podpis

Vedoucí týmu : Mgr. Hana Tesaříková

v.r. Hana Tesaříková

V Brně dne 15. dubna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. květen 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Hana Pešlová, ředitelka MŠ

v.r. Hana Pešlová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-06-02	12-1040/04/115-952
Zřizovatel	2004-06-02	12-1040/04/115-952
Rada školy		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.